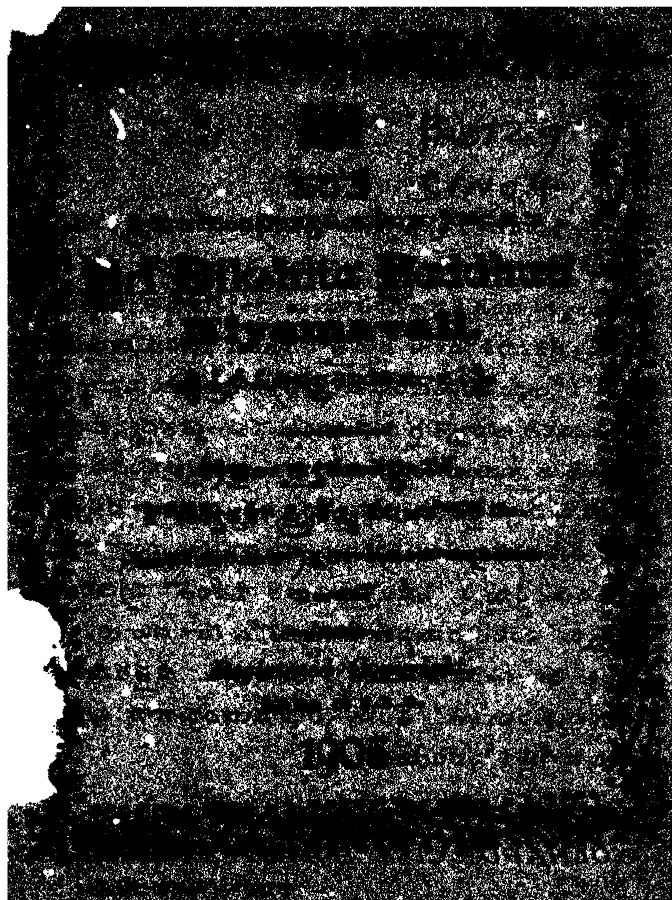
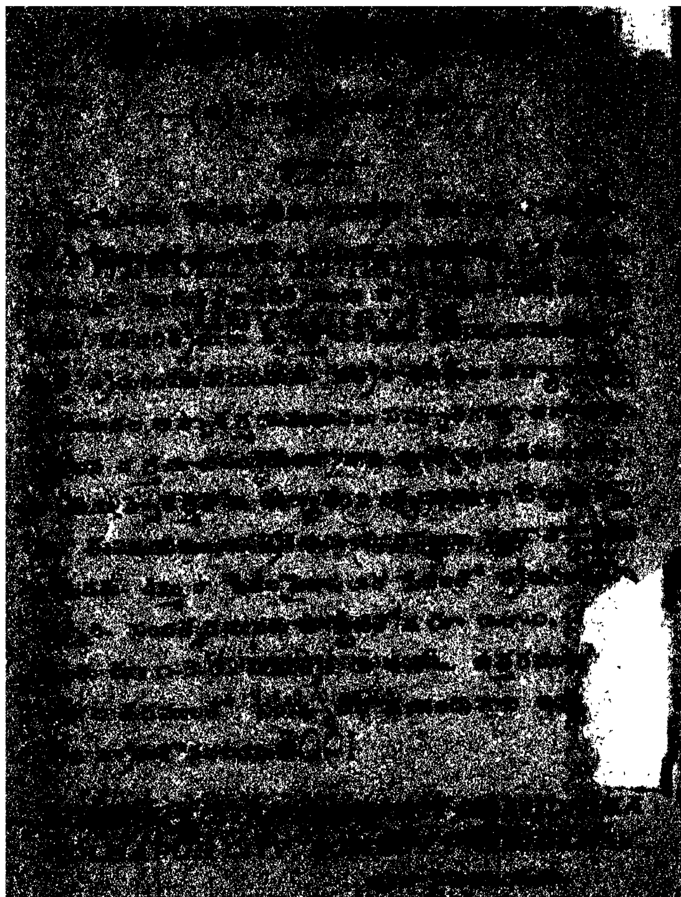

శ్రీమేధా దక్షిణామూర్తి గురు పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పూజ్యపాదేభ్యో నమః.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతి గురుభ్యోనమః

శ్లో॥ పద్ధతిర్జయతాం శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతేః।
యస్యాం ప్రమాణతాంయాతి శ్రుతిస్మృతి గిరాంచయః॥

శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి.

శ్రీ శైవాద్వైత మతస్థాపక
కోటీశ్వరశాస్త్రి శర్మచేఁ ప్రకాశితము.

మంజువాణీ ముద్రాక్షరశాల యందు
ముద్రితము.

౧౫౦౦ ప్రతులు.

శాలివాహన శకాబ్దములు ౧౮౨౭.

విశ్వావసునామ సం॥ కార్తీక శు॥ ఆదివారము.

శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తి గురుపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీశంకరభగవత్పాదపూజ్యేభ్యోనమః.

శ్రీచిదానందసరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్లో॥ హిమవచ్ఛిఖరోత్పన్న స్వర్ధునీపూరసన్నిభాః।
కటాక్షాః పాంతు మాం నిత్యం చిదానందసరస్వతేః॥

పీఠిక.

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతనియమము లన నెవ్వియో వానివివరమును గురించి పలువురు నన్ను అడుగుచుండిరి అందులకు నేను శ్రీదీక్షితకాలమున పలువురు సంక్షోభూతులై దీక్షితసమక్షమున గురుత్రయతాంబూలవిషయమును బంధువర్జన విషయమును ప్రమాణ పత్రికామూలముగా బరిష్కరించుకొని యున్నారు. అందులకు నేను శ్రీదీక్షితసమక్షమునను తచ్ఛిష్యులచే నొసర్చుకొనబడిన ప్రమాణపత్రములను శ్రీదీక్షితముఖ్యశిష్యులగు అద్వైతం పర్వతం నృసింహశాస్త్రి దిట్టకవిఘ్నజయరామశాస్త్రి శ్రౌతం కోటీశ్వరశాస్త్రి, కనుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు కృత్తివెంటి ఆనందరామశాస్త్రి, అస్మద్విద్యాగురువర్యులగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రి మున్నగువారలచే బహుకాలమునుండి ఆచరింపబడుచున్న విషయములను సంగ్రహించి శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి యనుపేర ప్రకటించితిని ఇందునను శ్రీదీక్షితకృతములగు విశ్వపత్యసురవిజయ శేషాసురవిజయ రాయశక్షోవిజయ జగన్నాథాసురవిజయ శ్రీనివాసమనో

నిరూపణ సిద్ధాంతదీపికా మహిషాసురవిజయ రామ దైత్యశిర
చ్ఛేదనములను గ్రంథములలోని వాక్యములను ప్రమాణము
లుగా గ్రహించియున్నాను.

గురుత్రయతాంబూలవిషయ మిదివఱకు కొన్ని తావుల సరిగనె వినియోగమగుచున్నది. గాని కొన్ని తావుల నటుల జరుగుటలేదు ప్రస్తుతముగురుత్రయతాంబూలము లందుంచు ద్రవ్యమును వసూలుచేసి బ్రహ్మతాంబూలమున నుంచుద్రవ్యముదప్పి మిగిలిన ద్రవ్యమును దీక్షితకృతగ్రంథముద్రణమున నుపయోగించదలచినాడను'

అందువలన ఆయుద్యమంబు స్వధర్మాచరణపూర్వకముగాను గురుకృతజ్ఞతాసూచనాపూర్వకముగాను నియమావళియం దేర్పరచిన నియమంబుల శ్రద్ధాభక్తియుక్తముగా నియోగులయందరము జరిపినయెడల నెరవేరును అటుల జరుపుటకు గోరుచున్నాడను.

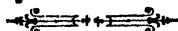
పూళ్ళ,
ఏలూరుతా॥
౫-౧౧-౧౯౦౫

ఇట్లు విన్నవించు
శ్రీచిదానంద సరస్వతీప్రశిష్యుడు
శ్రీ దైవాద్వైత మతస్థాపక కోటీశ్వరశాస్త్రిశర్మ.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ.

దీక్షితపద్ధతినియమావళిః

ఉపనిషత్॥ "ధర్మంచర॥" తై॥ ఉ॥ ౧॥౧౧॥౧౯

ఉపనిషత్॥ "ధర్మేణపాపమపనుదతి ధర్మేసర్వంప్రతిష్ఠితంత స్మాద్ధర్మంపరమంవదంతి"॥ తై॥ ఉ॥ ౪॥౭౯॥౧౦౧॥

భగవద్గీతా॥ యజ్ఞదానతపఃకర్మ న త్యాజ్యం కార్య మేవ తత్॥ ౧౮॥౫

సూత్రం॥ అథాత స్సామయాచారికాన్ధర్మా న్వ్యాఖ్యాస్యామః॥ ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణం॥ ఆప॥ధ॥ ౧॥౧॥౨

ఉపనిషద్భాష్యం॥ ఆత్మవిజ్ఞానాత్ ప్రాక్ శ్రౌతస్మా ర్తాని కర్మాణ్యుపన్యస్తాని కర్మభి స్సంస్కృతస్య పురుష స్యాత్మ జ్ఞాన మంజసైన ఉపజాయతే॥

బ్రహ్మసూ॥సర్వాపేక్షాచయజ్ఞాదిశ్రుతేరశ్వవత్॥3॥౪॥౨౬

అధ్యాత్మరామాయణే॥ శ్లో॥ ఆదౌస్వవర్ణాశ్రమ వర్ణితాః క్రియాః కృత్వాసమాసాదిత శుద్ధమానసః॥ సమాప్యతత్పూర్వ ముపాత్తసాధనఃసమాశ్రయేత్సద్గురుమాత్మలబ్ధయే॥ పైప్రమా ణములచే నీశ్వరసంకల్ప జాతజగదంతః పాతులగు మానవు లం

దటు స్వస్వవర్ణాశ్రమోచితనిత్యకర్మలను కామసంకల్పరహితముగ ప్రమాణబుద్ధితోడ దేశకాలవయోఽనుగుణ్యముగా నాచరించుటవిధి. ఐనను బ్రాహ్మణు లందఱు దధీచిగౌతమగాయత్రీశాపహతులై ఆగమములను శాస్త్రవిరోధమై కొద్దికాలము నుండి వచ్చుచున్న యాచారమునుఁ బ్రమాణముగఁ బరిగ్రహించి నిగమప్రతిపాదితము లగు, నిష్కామకర్మాచరణమును బంధుయాజనమును, నియమపూర్వక, వేదాధ్యయనంబును, వదలి " వేదైర్విహీనాశ్చపఠంతిశాస్త్రం శాస్త్రేణహీనాశ్చపురాణపాఠాః॥ పురాణహీనాః కృషిణోభవంతి భ్రష్టాస్తతోభాగవతా భవంతి ,, యను సత్రిసంహితా వచనానుసారముగ నితరవిద్యల నవ్యవస్థగఁ జదువుచుండిరి.

వేదముచదివిన కొందఱైనను నవశ్యమొనర్పఁదగిన సంధ్యాది నిత్యకర్మఁబులకును గృహ్యవిధులకును నుపయోగంబులగు మంత్రంబులనైనను, అర్థయుతంబుగ చదువక, కేవలవేదమంత్రపాఠమునే చేయుచుండుటచే నందలి యర్థంబు దెలియక కొద్ది కాలంబున నుండి యదమచే నాచరింపఁబడుచున్నదే సదాచారంబని సామాన్యులగు లోకులను భ్రమింప జేయుచుండ, నార్తత్రాణరతుండును, జగదీశుండ నగుమహేశ్వరుండు, దక్షిణోననాంశమున, కృష్ణానదీదక్షిణతీరమందలి రేపలీపురంబున, శాలివాహనశక ౧౭౮౧ సరియగు, ప్రమాదినామసం॥ జ్యేష్ఠ మాసశుక్ల పక్షంబున, నందిరాజలక్ష్మీనారాయణ దీక్షితనామంబున నవత

రంబు మతాంతరంబు లఖండించి శ్రుతిస్మృతిప్రతిపాదితంబగు రా
గమాంతంబు ఆచరణప్రచారణములచే నభివృద్ధినొందఁజేసి, సి
ద్ధాంతదీపికాది గ్రంథరూపంబున నాత్మాభిప్రాయంబు శిష్యజనా
నుగ్రహార్థమై ప్రకటించి, పిదప పరమహంసాశ్రమంబుస్వీకరిం
చి శ్రీచిదానందసరస్వతి॥ యను మంగళనామ... కృతులై శాలి
వాహనశక ౧౭౯౯ సరియగు శ్రీముఖనామ సం॥ ...ర్తిక శుద్ధ సా
మ్యవాసరమున బ్రహ్మకైవల్యమునొందిరి.

పిదప, శ్రీదీక్షితశిష్యులగు, అద్వైత... ...సింహశా
స్త్రి, దిట్టకవి విజయరామశాస్త్రి, శ్రౌతం... ...స్త్రి, కృత్తి
వెంటి ఆనందరామశాస్త్రి, ఆత్మశిష్యుండగు, ... గవ నా
గేశ్వరావధాని, నండూరిసూరావధాని, లక్ష్మి... ...రాజు, శ్రీశ
నుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు, మొ... గురువర ల
చ్చటచ్చట, శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల బోధింపుచున్న ..., పూర్వో
క్త శ్రీదీక్షిత శిష్యుల శిష్యులును, అస్మత్పితృవ్యు... అగు
శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి యనుగ్రహమున, శ్రీ...క్షిత సి
ద్ధాంతానుసారముగ విద్యనభ్యసించి, తదనుజ్ఞాతుఁడనై శ్రీదీ
క్షితసిద్ధాంతముల నందరకు బోధింపదలచి “పద్ధతినియమంబుల
విరళముగాఁ దెలిపినయెడల సాధకబాధకంబులనెఱింగి విండు
ర్యాజనాదుల నవలంబించి శ్రీ దీక్షితపద్ధతియందు ప్రవేశిం
చెద” మని పలువురు పలుక నందరకును వేఱువేఱుగా చెప్పు
టకష్టమని తలఁచి శ్రీదీక్షితశిష్యశిష్యులును, అస్మద్విద్యాగురు

పులును, అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి వలన "శ్రుతిస్మృత్యాదిశాస్త్రాచరణమెపద్ధతి" యని పలుమారు ప్రసంగవశమున వినియుం టినీగాన పద్ధతిప్రవర్తకు లగు శ్రీదీక్షితులవారిచే రచితములగు సిద్ధాంతదీపికాది గ్రంథానుసారముగ దెలుగుమాటలతో శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి యనుపేర నీగ్రంథము వ్రాయబూనితిని.

గ్రంథస్థప్రకరణవిభాగము.

౧ సంకల్పప్రకరణము.
౨ కర్మాచరణప్రకరణము.
౩ బంధు యోజనప్రకరణము.
౪ గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణము.
౫ శ్రాద్ధప్రకరణము.
౬ వేదాంతప్రకరణము.

అథమసంకల్పప్రకరణవివరణము.

"విధ్యుక్తంకర్మకుర్వీతకామసంకల్పవర్జితం"
"కామ్యనయా యద్యత్కర్మకరోతి తత్తత్ఫలమనుభవత్యేరండతైలఫేనవ దతో నిష్కామనయా సర్వంకర్మకుర్యాత్ ॥ ఇతినారదపరివ్రాజకోపనిషది"

పై వచనము ననుసరించి కామసంకల్పరహితకర్మానుష్ఠానమునచిత్తశుద్ధిగలిగి జ్ఞానంబుసిద్ధించుగాన ప్రతిమానవుడు "ఉపాత్త

దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం" అని సంధ్యావందనాద్యశ్వమేధాంతము లగు నిఖిలకర్మల కొరకును సంకల్పమును చేయవలయును గాని సకామసంకల్పము "ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం" సకుటుంబస్య క్షేమస్థైర్యవిజయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం" అను వాక్యయుత మగు సంకల్పము శాస్త్రమునందు బంధహేతువని నిరసింపబడుటచే పరిత్యజించవలయును.

ఇదిసంకల్ప ప్రకరణము.

కర్మాచరణ ప్రకరణము

శ్లో॥ మంగళాయతనంనోఽస్తు చిదానందసరస్వతిః ।
మౌనవిష్కంటకీభూతో వేద పంథాః చిరంపునః.

ప్రథమభాగము, స్మార్తము.

౧ ఊర్ధ్వపుండ్రము.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వపుండ్రం త్రిపుండ్ర చద్వావేతౌ ధారయేద్విజః
తమోరేకం పరిత్యజ్య రౌరవం నరకం వ్రజేత్॥

స్మార్తం॥౧౩౬ పేజీలో ఉన్నది.

ఏతద్వచనానుసారముగ సంధ్యాదియందు జలముచేతను సంధ్యాతర్పణానంతరమందు ఊర్ధ్వపుండ్ర విధియందున్న ప్రకారము మృత్తికచేతను ఊర్ధ్వపుండ్రమును, పిదప ఔపాసనాంతమున సర్వభస్మచేత త్రిపుండ్రమును, ధరించవలయును.

ఊర్ధ్వాధోభాగముల నూర్ధ్వపుండ్రము గనబడునట్లును, అడ్డముగా, మూడుగీతలుగా భస్మను జలముచేత కలిపి ధరించవలయును.

ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రము, స్మార్తమతవిరుద్ధము గావున నది ధరించకూడదు.

ఊర్ధ్వపుండ్రశబ్దమునకు, కర్మధారయసమాసార్థమే ముఖ్యముగా గ్రహించవలయును.

సమాహార ద్వంద్వసమాసార్థమును వదలవలయును ఈవిషయమై విశేషాంశముల గోరువారు శ్రీదీక్షితకృత సిద్ధాంతదీపికాపుండ్రసూర్యోదయ సుదినము మున్నగు గ్రంథవిమర్శనము జేసినచో సంశయనివృత్తి కాగలదు.

౨ సంధ్యావందనము.

౧ పురాణాచమనము, స్మృత్యాచమనము, శ్రౌతాచమనము అని సంధ్యావందన మందు మూడు భేదములగు నాచమనములు వచ్చును. ఇతరస్థలములయందు రాదు.

౨ శ్రౌతాచమనము గాయత్రీ జపమునకు పూర్వమునందును పరమునందును వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానానంతరమున తర్పణసంకల్పమునకు ముందుఁజేయునది ద్విరాచమన మని పేరు. స్మృత్యాచమనమె రెండు పర్యాయములుఁ జేసినచో ద్విరాచమన మని ఎఱుంగవలయును.

3 తక్కిన స్థలముల యందు (అనగా నాలుగు స్థలముల యందు) స్మృత్యాచమనము వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానము.

శ్రీ విద్యారణ్య మతానుసారముగా అర్ఘ్యత్రయ ప్రదానానంతరమునను "ముఖ్యకాలాతిక్రమణదోషవిశుద్ధ్యర్థం, చతుర్థార్ఘ్యప్రదానంకరిష్యే" అనుసంకల్పముచేత ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యమును చేయవలెను. ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యము సప్తవ్యాహృతి సశిరస్క. గాయత్రి చేనుచ్చరించి జేయవలయును

ఇటులనె తామ్రపర్ణికావేరీ, తీరస్థ ద్రావిడపండితులు నాచరించుచున్నారు.

మఱికొందఱు కృష్ణపండితీయ వ్యాఖ్యానానుసారముగ ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యప్రదానపూర్వకముగా అర్ఘ్యత్రయమును జేయుచున్నారు

8 ముద్రావిషయం.

"ఇతి ముద్రా న జానాతి గాయత్రీ నిష్ఫలా భవేత్"

"తుభ్యంతి దేవతా స్తస్య ముద్రాణాం త్వప్రదర్శనాత్"

ఏతద్వచనాను సారముగ ముద్రాప్రదర్శనముచేత గాయత్రీవర్ణాధిష్ఠానదేవతలకు ఉపాసకునియం దాగ్రహము గలుగును గనుక గాయత్రీజపాత్పూర్వము సుముఖాది చతుర్వింశతి

(౨౪)ముద్రలను జపాత్పరమందు సురభ్యాద్యష్టముద్రలను గ
నుపరచవలయును.

౫ ఔపాసనము.

౧ స్మార్తకర్తయగు ఔపాసనమందు సాయంప్రాతః కాల
ములయందవి శేషముగ "అగ్నయేస్వాహా, అగ్నయేస్విష్టకృ
తే స్వాహా" అను ఈ రెండుహోమములనె జేయవలయును.

౨ కొందఱు ప్రాతఃకాలమున "సూర్యాయస్వాహా" అను
హోమమును జేయుదురు స్వసూత్రకర్తయగు నాపస్తంబ
మహర్షికి అనభిమతముగావున నట్లు జేయగూడదు.

౩ ఆహుతిసంసర్గదోషనివృత్త్యర్థం 'వనస్పతి హోమంక
రిష్యే' అనుసంకల్పముచేత "యత్రవేత్థేతి" అనుమంత్రముచే
సమిద్ధోమము జేయవలయును.

౬ వైశ్వదేవము.

౧ తైత్తిరీయోపనిషదుక్త పాఠానుసారముగా, షడాహు
తులను హోమము జేయవలయును.

౨ సోమాయస్వాహా,, అనుహోమమును షడాహుతుల
లో మఱికొందరుజేర్చెదరు అట్టిహోమమును జేయఁజనదు.

౩ ప్రాతఃకాలమున పంచమహాయజ్ఞయుక్తముగా, రౌ
ద్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౪ సాయంకాలమున పంచమహాయజ్ఞములవిడిచి రౌద్రాం
తవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౫ ప్రాతఃకాలమునను శ్వానాహిశ్యామశబలా,, అను శ్లోక ద్వయముచే వాయసబలియు రాత్రియందును యేభూతా,, అను మంత్రమ్ముచే నక్తబలియు నుంచవలయును.

వైశ్వదేవవిధానమున జెప్పబడిన ప్ర॥ స్వగృహమున నా యా శాఖలందు బలుల నిడవలయును అట్టివీలు కానిచో బలి నిక్షేపణము నీక్రింద నుదహరించిన ప్రకారముగా నేకస్థలము నందే యిడవలయును.

౩౩		౧-౨-౩-౪-౫-౬ అగ్ని. ౩౧ ౩౪-౩౬-౩౭				౩౨
				౨౮		
పాత్ర	౧౫	౧౮	౧౧	౨౭		౩౫
౧ ౨ ౫	౧౪	౧౭	౧౦	౨౬		
	౧౩	౧౬	౯	౨౫		
	౧౨	౮	౭	౨౪		
పాత్ర				౨౩		
౧ ౨	నక్తబలి			౨౨		
				౨౧		
	కర్తృపూర్వాను స్థలము			౨౦		
				౧౯		౩౦	౨౯

౭ వైశ్వదేవాంగ భూతపంచమహాయజ్ఞములో మనుష్యయజ్ఞానం తరమున “ ప్రజాపతయేస్వాహా ,, అనుమంత్రము చేత, అగ్నిసన్నిధియందు దశబల్యంతర్గత ప్రజాపతిబలికి సమ్మానముగా దక్షిణభాగమునం దుంచవలయును.

౮ కొందరు “ స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞమే బ్రహ్మయజ్ఞముగాని ,, వైశ్వదేవాంగభూత మగు బ్రహ్మయజ్ఞమక్కఱ లేదందురు, ఆవాక్యము శ్రుతి స్మృతి సమన్వయముగానందున విశ్వసింప జనదు.

౭ దేవతార్చనము.

౧ పారిణాది దహరవిద్యోపాసనమునకు ప్రతినిధి యగు పంచదేవతాపూజనము బోధాయనసూత్ర ప్రకారము చేయవలయును.

౨ పాకయాజి ఔపాసనాగ్నియందు దేవతార్చనాంగ మగు చరుహోమమును జేయవలయును.

౮ సర్పబలి.

సర్పబలియం దారంభదినమున మాత్రమే సాయంకాలమువరకు, ఉపవసించి, పిదప బలుల నిడి భుజించవలయును ననునియమముగాని మరునాడు మొదలు ఉత్సర్గముగనుక అట్లుపవసింప నక్కఱలేదు. రెండుపర్యాయములు భుజింపవచ్చును. వ్రతనియమములు, అంగములు కర్మాచరణము అంగియుగాన కాత్యాలికదేహధర్మాను గుణ్యములగు నియమములతో అంగియగు కర్మంబాచరించుటయే ముఖ్యము.

౮ అష్టక.

పాకయాజి ప్రథమ ద్వితీయాష్టకలకు ప్రతినిధి యగు "ద ర్వ్యంజలి,,కమ చేసి పిదప అన్వష్టకా శ్రాద్ధమును జరుపవలెయును.

౧౦ ఉపనయనము.

ఉపనయనారంభము: అనుపనీతప్రాయశ్చిత్తము చేసితిమిగ నుక పిదప వానికి ఏవిధ మగు ఉచ్ఛిష్టాది సంపర్కమును గలు గ జేయగూడదు.

ఉపనేయున ప్రథమదివసమున సాయంసంధ్య నారంభించిపిద ప నగ్నికార్యము, అనంతరమున సగంశానసము, పిమ్మట మా తృభిక్షయు పిదప పితామలభిక్షయు జరుపవలయును,

యథాకాలమున జాతాది సంస్కారమ్ములు జరిగించి యున్న యెడల అష్టమవర్షంబున ఉపనయనం బొక్కటి యె జరుపవ లయును.

స్వసూత్రానుక్తమైనను ప్రణవశ్రద్ధామేధా దేవతోపాస నా త్మక మగు పాలాశకర్మ ఉపనయనత్రిరాత్రిదీక్షాంతమున చే యవలయును.

౧౧ వేదవ్రతములు.

వేదవ్రతములునుషోడశసంస్కారములలో జేరినవిగనుక స్నా తకాత్పూర్వమును విధిగా జరుపుకొనవలయును.

౧౨ వివాహము.

౧. కన్యాదానాంతమున వరుడు గృహ్యాగ్నిస్థాపన మొన ర్చుకొని, పిదప మధుపర్కము గ్రహింపవలయును.

౨ సుముహూర్త సమయమున, గుడమిశ్రజీరకము సూత్రానుక్తముగావున వధూవరులు ధరించకూడదు.

౩ వివాహమధ్యమందే పూర్ణిమవచ్చిన యెడల వైశ్వదేవమొనర్చవలయు నని గృహ్యసూత్రమునందు విధింపబడియున్నది గనుక నటుల వైశ్వదేవమొనర్చుటముఖ్యము. స్వసూత్రానుక్తములైన సదస్యము, నాగబలియు ధాన్యకుట్టణము, వసంతోత్సవ, చూర్ణోత్సవ, చోకోత్సవ, పుష్పోత్సవములు కులదేవతాపూజ మొదలగునవి, కులసంప్రదాయాను సారముగా జేయవలయును

౪ స్వసూత్రానుక్తములైన అంకురార్పణమహాన్యాసాదులనున్ను అంగీకరించవలయును.

౧౩ హృదయసంసర్గహోమము.

నాకబల్యనంతరమున శాకున మంత్రపఠనము హృదయసంసర్గహోమమును చేయవలయును.

ఏకాగ్నికాండస్వరాదిసంస్కరణము.

ఏకాగ్నికాండమునకు, పదపాఠము, పాఠప్రాచుర్యము, లేమిచే సంప్రాప్తములైన స్వరవర్ణవిపర్యాసముల, విశ్వపత్యసురవిజయసప్తమప్రకరణమున శ్రీదీక్షితుల వారు, పాణినీయానుసారము సంస్కరించి యున్నారుగావున నటులనే యధ్యయనము జేయవలయును.

ఇది స్మార్తవిషయికము.
ప్రథమభాగము.

ద్వితీయభాగము.

శ్లో॥ యతిభూపతి మాచార్యం చిదానందసరస్వతిం।
అప్రతిద్వం ద్విపస్త్వాగ్ర మంజలిర్మగాహాత్వాం॥

శ్రౌతము.

౧ సప్తపాకయజ్ఞముల, నొనర్చియే శ్రౌతాగ్నిసంధానము ను జేయవలయును.

౨ శ్రౌతాగ్నిసంధాన మనగా, ఆహవనీయ, గార్హపత్య, దక్షిణాగ్నులనెడి త్రేతాగ్నుల సంపాదనము, దీనినేఆధాన మనియెదరు, ఈయాధానము, అర్ధాధానవిధిగా జేయవలయును.

3 స్మార్తాగ్నిని పరిత్యజించక త్రేతాగ్ని సంపాదనము జేయుట, అర్ధాధానమందురు.

కలియుగమున, మన్వాదివచనానుసారముగా పిష్టపశ్వధ్వర మునే జేయవలయును. ఇందులకు దగుప్రమాణ వచనములు శ్రీదీక్షితకృత "పిష్టపశ్వధ్వరవివేకమున" జూచునది.

ఇదికర్మాచరణప్రకరణము.

---

3. బంధుయాజన ప్రకరణము

శ్లో॥ తనుత్రాంమంగళంభూయాచ్చిదానందసరస్వతీః
యతో౽యంమంగళావాసఃకరుణారసవారిధిః॥

1 బంధుయాజన మనగా పరస్పరభేదబుద్ధిలేక యాజకత్వము నందరంగీకరించి యాజనాదుల నెరవేర్చుకొనుట.

2 పలువురకొకడే యాజకుడుండవలయు ననియు యాజకత్వమువలన నింద్యుల మగుదు మనియు నభిప్రాయము శాస్త్రవిరుద్ధము గావున నట్టియభిప్రాయము గలవారలు బంధుయాజనపరులుగారు.

3 యాజన, అధ్యాపన, ప్రతిగ్రహము, లే విప్రునికి విహిత జీవికావృత్తులు.

4 బంధుయాజన ముఖ్యోద్దేశ్య మేమనగా:—

అందరు తమతమవర్ణాశ్రమములకు వలయు మంత్రంబు లర్థయుతముగ జదువుకొని కర్మాచరణమున చిత్తశుద్ధిగలవారలై యందుచే మోక్షసాధన మగు జ్ఞానమును పొందవలయుననిగాని ఎవ్వరికిని మంత్రములురానిచో నొకడే పలువురకు యాజకుడై తద్ద్రవ్యముచే నిజదారాది సంరక్షణము జేసుకొనుటగాదని తెలిసికొనవలయును బంధువు లనగా వివాహాదిసంబంధములకు యోగ్యు లగు వారలు.

వివాహాదులయందు యాజకుండగు వానికి 'వసిష్ఠుడు బ్రహ్మ అనూచానుడు' అనుపదములు శాస్త్రములందున్నవిగావున ఆశబ్దార్థములను గ్రహించి తదనుగుణమగు గౌరవమును జరుపవలయును.

ఇట్టివారలనే స్వధర్మానుష్ఠానపరులనియును బంధుయాజనపరులనియును పద్ధతివారనియును జెప్పెదరు.

చక్రాంకిత లింగధారణాదికము గలవారితో వివాహాదిసంబంధము గలుగజేసుకొనగూడదు.

బ్రహ్మచర్యవ్రతంబు కొద్దిరోజులైనను జరుపక వివాహము జేసుకొనకూడదు.

దేవతాసంనిధియందేని ఎచ్చటనేని చేసికొనినను ఉపనయమునకు త్రిరాత్రదీక్షయు వివాహమునకు చతూరాత్రదీక్షయు శాస్త్రవిహితములుగనుక అట్టిదీక్ష లేనిదిజరిపించకూడదు.

ముఖ్యము మధ్యమము అనిపద్ధతి ద్వివిధము పతితాశౌచపరిత్యాగము నియమాధ్యేత యగు బ్రహ్మచారికి జ్ఞాత్యాశౌచవర్జనమును నంగీకరించినవారలు ముఖ్యపద్ధతివారు.

పతితాశౌచపరిత్యాగము దక్క తక్కిన యావదంశముల నంగీకరించినవారలు మధ్యపద్ధతివారు ఈద్వివిధపద్ధతులు శ్రీదీక్షితాంగీకృతములే.

బంధుయాజనపరులందరు నిఖిలకర్మలయందు ఆద్యంతముల గురుధ్యానము జేయవలయును.

బ్రహ్మయజ్ఞాంతమునకుగురుం భారద్వాజసగోత్రం బ్రహ్మీభూత లక్ష్మీనారాయణ హవిర్యాజిశర్మాణం వసురూపంస్వధానమ స్తర్పయామి" అనితర్పణము జేయదలయును.

ఇట్లనే స్నానాంగతర్పణాముల యందును జేయవలయును. గురుత్రయపూజ జరిపించుటకు సంశయముగలచోటికి శ్రీదీక్షితశిష్యుడగు బంధుయాజనపరుడు వెళ్ళదగను.

బంధుయాజనముగల ప్రదేశముల గురుత్రయపూజవిధిగా జరుపుచుండవలయును. జరుపనియెడల బంధుయాజనముకాదు నియమావళిప్రకారము తప్పక గురుపూజ చేయవలయును. జరుపనివారలు గురుకృతజ్ఞత లేనివార్గలుగదా. శాస్త్రజ్ఞులైనను గురుకృతజ్ఞత లేనివారలు మతమునకు తగిన వారలుగా దుగదా.

ఇదిబంధుయాజనప్రకరణము.

౪ గురుత్రయసభిక్షాపూజా ప్రకరణము

శ్లో॥ పాదారుణాబ్జోదపరాగసేవాజుష్టానతాం మానసశైరవిణ్యాః
శ్రీమచ్చిదానందసరస్వతీంద్రం యతీంద్రచంద్రం కలయే గురుం
మహః॥

గురుత్రయమనగా--

౧ అద్వైతమతసిద్ధాంతస్థాపకులు అగు శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాదాచార్యులవారు.

౨ జీర్ణాద్వైతమతపునరుద్ధారకులగు శ్రీలక్ష్మీనారాయణదీక్షితులను పూర్వాశ్రమ నామధేయముగల వారునగు శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారు.

3 తత్తత్కర్తకు బ్రహ్మత్వమొసగువారు: పై ముగ్గురు గురుత్రయ మన బడుదురు.

ఈ క్రింద జెప్పబోవు ప్రకారము ఆయాకర్తలకు దగిన దక్షిణాదికమునిచ్చి "వేదాంతవిజ్ఞాన" అను మంత్రచతుష్టయము చే శంకరాచార్యులవారికిని "పరీక్ష్యలోకాన్" అనుమంత్రము చే శ్రీచిదానందసరస్వతిస్వాములవారికిని "బ్రహ్మదేవానాం" అను మంత్రముచే ఆకర్త జేయించు బ్రహ్మకును నమస్కార పూర్వకముగా తాంబూలమును సమర్పించుకొనవలయును.

ఈగురుత్రయతాంబూలము కర్మాంగముగాన, సభ్యపూజాదులతో దీనికి సంబంధములేదు, గురుత్రయ తాంబూలానంతరమున బంధుమాజనపరులలో, పూజ్యులగు నొకరి కగ్రతాంబూలమును సమర్పించి పిదప విద్యాదియోగ్యతానుసారముగా తాంబూలాదుల నీయవలయును.

శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున, నిష్కామకర్మాచరణము బ్రహ్మచర్యవ్రతము,ఊర్ధ్వపుండ్రత్రిపుండ్రధారణాదిస్మార్తలక్షణములను ఆచరణప్రచారణములచే, పునరుద్ధారంబు గావించిన శ్రీ దీక్షితులవారి యెడకృతజ్ఞులై శ్రీ శంకరాచార్యానంతరమున శ్రీదీక్షితులవారికి ద్వితీయతాంబూలమును తమతమగృహంబులందు ఇచ్చుచు, అసూయారహితులగు స్మార్తమతస్థులు లచటనున్నయెడల, తాత్కాలికప్రాప్తసభ్యులలో విద్యావయోజ్యేష్ఠత్వానుసారముగా గురుత్రయానంతరమున అగ్రతాంబూలమును వారికియ్యవలయును.

ఆలాగుజరుపుట కందరము అంగీకరించవలయును, అంగీకరించనివారలు శాస్త్రీమును వదలి ఈర్ష్యయే ప్రధానముగా గలవారలని,ఎఱుంగునది.

గురుత్రయ తాంబూలగక్షణా వివరణము.

౧ గర్భాధానము	౪ జాతకర్మము
౨ పుంసవనము	౫ నామకరణము
౩ సీమంతము	౬ అన్నప్రాశనము

౭ చౌలము ౧౦ ఆగ్నేయవ్రతము
౮. గోదానము. ౧౧ సౌమ్యవ్రతము
౯ ప్రాజాపత్యవ్రతము ౧౨ వైశ్వదేవవ్రతము.

ఈకర్మలయందు ప్రథమ తాం॥ కలాద్వయము రు ౦-౨-౦
ద్వితీయ తాం॥ కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦
తృతీయ తాం॥ కలా ౦-౧-౦

ఈవిధముగజరుపునది.

స్నాతకము—

ప్రథమ తాం॥ కలాత్రయము ౦-౩-౦
ద్వితీయ తాం॥ కలాపంచకము ౦-౫-౦
తృతీయ తాం॥ కలాద్వయము ౦-౨-౦

ఉపనయనము—

ప్రథమదినమందును, సదస్యదినమందును, ప్రథమదివసప్రకారమే జరుపవలయును.
ప్రథమ తాం॥ కలాచతుష్టము ౦-౪-౦
ద్వితీయ తాం॥ కలాషట్కము ౦-౬-౦
తృతీయ తాం॥ కలాద్వయము ౦-౨-౦

ఉపనయనచతుర్థదినమునందొనర్చు పాలాశకర్మకు గర్భాధానాదులకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

వివాహప్రథమదినసమున కన్యాదాత ఇయ్యవలయును.

ప్రథమ తాం॥ కలాచతుష్టయము. రు ౦-౪-౦
ద్వితీయ తాం॥ కలాష్టకము. ౦-౮-౦
తృతీయ తాం॥ కలాద్వయము ౦-౨-౦

వరుస తృతీయదివసమున ప్రథమదివసప్రకారమే ఇయ్యవలయును.

ఐదవదివసమున జరుగునాకబలియందు గర్భాధానాలకు జెప్పినప్రకారమివ్వవలయును, రజస్వలాప్రసూత్యాది గ్రహపూజలయందును గర్భాధానాములకు జెప్పినప్రకారమే, గ్రహముఖమునకుమాత్రము స్థాలికమునకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలమునందు జేయబడువైశ్వదేవమునకుకూడా పైనచెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్తిచేసుకొని జేయబడు వైశ్వదేవమందలి దేశాంతమున నీదిగువ నుదాహరించిన ప్రకారము జరుపవలెను.

ప్రథమతాం॥ కళాచతుష్టయము.	రు ౦-౮-౦
ద్వితీయతాం॥ ఏకరూప్యము.	౧-౦-౦
తృతీయతాం॥ కళాచతుష్టయము.	౦-౮-౦

ఈప్రకారము బంధుయాజనపరు లందరు సర్వసాధారణముగా జరుపు కొనవలయును. హావిర్యజ్ఞములగు అథానాదిసభలయందు ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్త్యనంతరమున చేయబడువైశ్వదేవమునకు జెప్పినప్రకారముఇవ్వవలెను. ఈనియమావళియందు జెప్పిన దానికంటె నెక్కువగా ఇచ్చువారలను మేమేప్పుడుపబోవు దైవాద్వైతసభాకల్పతరు వను సం

ఘమున మాననీయులనుగా జేర్చెదము, ప్రథమద్వితీయ తాంబూలములందుంచు ద్రవ్యమును నిల్వజేసి యాద్రవ్యముచే శ్రీదీక్షితకృతగ్రంథముల ముద్రణ మొనర్పించెదము దీక్షితకాలము వందుండు "శై వాద్వైతసభాకల్పతరు" వను సంఘము మఱల కొద్దిరోజులలోనే ఏర్పాటు చేయబడును.

తమగృహములయందు జరిగెడి శుభకార్యములయందు ఈనియమానుసారముగా బంధుయాజనవరులందఱు జరిపించుదురని కోరుచున్నాను.

సంఘమేర్పడినతోడనే ఈద్రవ్యమును వసూలు చేయుట కాయాగామిములయందు ఒక్కొకరి నేర్పరచుకొందుము.

గురుత్రయములో మూడవ తాంబూలమునం దుంచు ద్రవ్యము బ్రహ్మయే దీసుకొనవలయును. ఆయా కర్మ జేయించు బ్రహ్మకు యాజనము విహితవృత్తి గావున విత్తశాఠ్యము చేయక దగినద్రవ్యము శక్తికొలది నీయవలెను.

గురుత్రయమందలి బ్రహ్మపూజ గౌరవార్థ మేర్పడినది, గాని యాజకత్వము చేయించుటకు నిచ్చినది కాదు.

ఇది గురుత్రయ సభ్యపూజాప్రకరణము.

---

౫ శ్రాద్ధ ప్రకరణము

శ్రాద్ధములు ప్రశస్తములనియు అప్రశస్తములనియు ద్వివిధములు.

ప్రశస్తశ్రాద్ధములు—

సపిండీకరణానంతరమున జరుపబడునవి.

అప్రశస్తశ్రాద్ధములు—

మరణములు మొదలు సపిండీకరణాంతము జేయునవి.

ఆపద్వృత్తి యగు ఆశౌచాన్నభోజనము కలియుగమున విప్రులకు నిషిద్ధము గాన అప్రశస్తశ్రాద్ధము లగు ఏకోద్దిష్టషోడశములు హేమాద్రినారదవచనానుసారముగా ఆమాన్నకల్పముననే జేయవలయును.

౧ యతి, నియమవంతుడగు బ్రహ్మచారి, షడంగసర్వవేదవిదుడు, షడంగవేదవిదుడు, వేదవిదుడు, సోమపుడు, ఆహితాగ్ని, ...కయాజి, త్రిమధువు, త్రిణాచికేతుడు, త్రిసుపర్ణుడు, జ్యేష్ఠసామగుడు, బహ్వృచుడు, రుద్రజాపి, ఛందోగుడు, అధర్వశిరసుడు, స్నాతకుడు, జపనిరతుడు, ధర్మపాచకుడు, చాంద్రాయణవ్రతచరుడు, సత్యవాది, గురువేదాగ్నిపూజాపరుడు, భాషశుద్ధుడు, శాంతుడు, ఆత్మవిదుడు, ధీరుడు, బ్రహ్మభూతుడు, అనసూ

త్రియుడు, ఋజువు, శుచి, శాన్తుడు, దృఢవ్రతుడు, ఈమొదలగు వారలు శ్రాద్ధనిమంత్రణమునకు ముఖ్యకల్పము వారు.

పత్నీభ్రాత (భార్యతోబుట్టువు) భగినీభర్త (తోడబుట్టినదానిపెనిమిటి) దౌహిత్రుడును, భాగినేయుడును (మేనల్లుడును) జామాత (అల్లుడు) శ్వశురుడు (మామ) ఆచార్యుడు (గురువు) ఋత్విక్కు శిష్యుడు మాతులుడు (మేనమామ) మాతాపితలు (తల్లితండ్రి) సపిండుడు (సన్నిహితజ్ఞాతి) మొదలగువారలు శ్రాద్ధనిమంత్రణమునకనుకల్పము వారు.

శ్రాద్ధాదులయందు స్త్రీసహపంక్తి కూడదు సపిండీకరణము నదక్క ఆబ్దికాదులయందు విష్ణుస్థానమున నిమంత్రణము చేయరాదు.

ముత్తైదువులు కుంకుమ మొదలగునవి ధరించియే పాకము చేయవచ్చును.

ఆబ్దికాదులయందు వస్త్రపుష్పాదిద్రవ్యముల శక్తికొలది తప్పక ఇవ్వవలయును.

తండ్రిసన్యసించినయెడల పుత్రులు సిద్ధిదినమున పార్వణశ్రాద్ధమును మానునాడు ఆరాధనమును జరుపవలయును.

శిష్యులుమాత్రము సిద్ధిదినమున నారాధనము మాత్రమే చేయవలయును.

ఆబ్దికమును ఆరాధనమును ఒక్కదినముననే చేయుట శాస్త్రనిషిద్ధము.

ఏకశాఖవారలైనను వివాహాదిసంబధములకు యోగ్యులు కాని వారలను శ్రాద్ధమునకు నిమంత్రణము చేయుగూడదు.

ప్రశస్తశ్రాద్ధము లగు ప్రత్యాబ్దికాదుల యందు యోగ్యు లగు బ్రాహ్మణులు దొరకని యెడల సాలగ్రామమున కర్పించి తన్నివేదితాన్నమును, సనియముండగు బ్రహ్మచారికిఁ బెట్ట వచ్చును. ఆవునకుఁబెట్టవచ్చును. విధ్యుక్తముగా హోమమును జే యువచ్చును. లేక యజమాని భుజించవచ్చును.

యోగ్యుఁ డగు బ్రాహ్మణుఁ డొక్కడే దొరికిన యెడల వా నిని పితృస్థానమున నిమంత్రణమొనర్చి విశ్వేదేవస్థానమున సా లగ్రామమున కర్పించ వలయును.

ద్వాదశాహసపిండీకరణానంతరమున సంవత్స రాశౌచము లే దుగనుక అనుమాసికాది శ్రాద్ధముల యందు అధిశ్రవణాది ప ఠన మొనర్చవలయును. మరణాది ద్వాదశాహసపిండీకరణాంత ము జరుపఁబడు నగ్నశవశ్రాద్ధాదులయందు పాదప్రక్షాళనాదు లు కూర్చాదులయందే భగవద్రూపమును భావించి జరుప వల యును.

ఇందులకు ప్రమాణము సిద్ధాంతదీపికయందుఁ జూచుకొన వలయును.

శవవహనము పారమార్థిక బుద్ధితో చేసినయెడల నక్షత్రద ర్శనమువఱకు భుజింపక ఉండవలయునని నియమములేదు. మృ త్తికాస్నానము పంచగవ్యప్రాశనము. అష్టోత్తరశతగాయత్రీ జ

పము నొనర్చి నూతనయజ్ఞోపవీతములధరించి భుజింపవచ్చును.

పైతృమేధిక కర్త చేయించుటకు తప్పక వెళ్ళవలయును. శాస్త్రజ్ఞానము లేని కొందఱు అటుల చేయుటకు సంశయించెదరు. అటుల సంశయించగూడదు.

ఇది శ్రాద్ధప్రకరణము.

౬. వేదాంతప్రకరణము

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతానుసారముగా.

నిష్కామకర్మానుష్ఠానము మోక్షమునకు చిత్తశుద్ధిసంపాద నద్వారా పరంపరాసాధన మనియు జ్ఞానము ముఖ్యసాధన మని యు గుర్తెరింగి గార్హస్థ్యమున శ్రవణాదులచే, దృఢవైరాగ్య ముకలిగి తురీయాశ్రమస్వీకార మొనర్పవలయును. ఇదేప్రకార ము, ఈ పద్ధతిప్రవర్తకులందరు, అంతమున తురీయాశ్రమ మొ నర్చియశశ్శరీరులయిరి.

ఇది వేదాంతప్రకరణము.

ఉపసంహారము.

ప్రతివిప్రుఁడు స్వస్వవర్ణాశ్రమోచితకృత్యోపయోగము లగు మంత్రాదుల సార్థముగా నియమముతో జదివి గీతాచార్యాఽనభిమత మగు సకామ సంకల్పము పరిత్యజించి నిష్కామసంకల్పముతో విధ్యుక్తకర్మముల నాచరింపవలయును. అర్థరహితముగ వేదమంతయుఁ జదువుట కంటె అర్థయుతం బగు నిత్యకర్మోపయోగమంత్రాధ్యయనంబ యధికము. శ్రీదీక్షితుల వారిచే నిటుల ప్రచారిత మయినదిగావున దీనిని, "దీక్షిత పద్ధతి" అనిమెదరు.

ఇవియే శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి.

పూర్ణ్ము,

—

ఇట్లువిన్నవించు.

ఏలూరు, తాలూకా.
దిః ౫-౧౧-౦౫

శ్రీద్వైతాద్వైతమతస్థాపక.
కోటీశ్వరశాస్త్రిశర్మా.

(కర్త్రాచరణానుబంధము) [illegible] అనుబంధము.

[illegible] పరిగ్రహము.

బంధు [illegible] దీక్షిత పద్ధతి యందు [illegible] వ్యతిరేకా[illegible] బంధుయాజనపరులు [illegible] అవిధ్యుక్తముగా "దీక్షిత పద్ధతి" యందు [illegible]

భోజన విషయము.

బంధుయాజన [illegible] వైశ్వదేవము. అధా[illegible] దీక్షిత పద్ధతి యందు [illegible] వైశ్వదేవము [illegible] బంధుయాజనముగల వైశ్వదేవాదిస్వధర్మానుష్ఠానపరులు బంధుయాజనరహితులచే నానర్పబడు వైశ్వదేవా[illegible] వ్యతిరేకాంశముల, వా[illegible] గృహముల యందు భుజింపవచ్చును. వారట్లు చేయని [illegible] స్వహస్తపాకముగా నే భుజించవలయును.

వివాహ వధూవర [illegible].

వివాహ [illegible] దీక్షయందు అగ్నిసంరక్షణార్థము వధూ[illegible] గంధర్వ[illegible] వివాహదీక్షా మధ్యమందు వధూవరులు పృథక్పాత్రములయందే [illegible] ఏకపాత్రయందు భోజనము చేయదగదు- వధూవరులు విధ్యుక్తదీక్షావంతులు [illegible]

ఛిదోర్ధ్వపుండ్రధారణము.

ఛిదోర్ధ్వపుండ్రధారియగుస్మార్తమతస్థునకిలటుఛిదోర్ధ్వపుండ్రముధరించుటనింద్యమనిఒకసంవత్సరపర్యంతముచెప్పవలయును. యాజకత్వాదులు బంధుయాజనపరులుజరుపవచ్చును. స్మార్తమతదూష్యమగు ఛిదోర్ధ్వపుండ్రధారణము నతడు సంవత్సరాంతమునైనను విడువనియెడల వానిగృహంబునకు యాజకత్వాదులకు బంధుయాజనపరులుబోగూడదు.

బ్రహ్మచర్యము.

మేఖలాదండాజినములధరించి బ్రహ్మచర్యవ్రతనియమములు గలిగి వేదాధ్యయనముచేయవలయును. నియమములేక చదివిన వేదాధ్యయనము ఫలరహితమగుటయేగాక పాపమునుకూడకలిగించును.

శ్రోత్రియత్వము.

అనాచరణమున ప్రత్యవాయజనకములగు నిత్యకృత్యములకు పయోగించుమంత్రములను తదర్థములనుచదివి యథాశక్తిగవేదాధ్యయనంబర్థయుతముగ నొనర్చినయెడల శ్రోత్రియత్వములభించునుగాని కేవలశాఖాధ్యయనముపశ్రోత్రియత్వములభింపదు

సంస్కారము.

నిష్కామకర్మానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధినిపొందుట "సంస్కార" మనిరెదరుగాని "కుండలధారణము, తార్కికత్వము" మున్నగునవి సంస్కారశబ్దవాచ్యములుగావు.

యాజకత్వము.

తనకూతునిచ్చివివాహముచేయుటకు దగినవానినిగాని (అన

గావివాహయోగ్యులనుట)లేక సగోత్రులనుగాని కర్మలయందు ఋత్విక్కునిగా(అనగాయాజకునిగా) చేర్చరుచుకొనవలయును- బ్రహ్మచారిగుర్వనుజ్ఞాతుడై యాజనాదికర్మలనాచరించవచ్చును-

నామోచ్చారణవిషయము-

శుభాశుభకర్మలయందు స్వనామాంతమున"శర్మా"యనుపదముచేర్చి వ్యవహరింపవలయును- స్త్రీలకు "దాంతముగ"(అనగా"యజ్ఞపదా" మొదలగునవి)అబ్దికాదులయందు ప్రయోగింపవలయును:- మహారాష్ట్రబ్రాహ్మణులలోకొందరు "దేవీదాం॥అను పదమును ఉపయోగించుచున్నారు- కొందరు శుభకర్మలయందు "శర్మా"యనిచెప్పుటకుసంశయించి "నామధేయ"యనుపదముచే ర్చెదరు- అటులసంశయించుట శాస్త్రవిరోధము-

కన్యావరణము-

బంధువులు, ప్రేమగలవారలు- ఆలోచనపరులు- సమయానుకూలజ్ఞులుఅయినవారలకేకన్యావరణనిమిత్తమై ఇచ్చెడితాంబూలములనియ్యవలయును.

ఫలప్రదానము-

కుష్ఠరోగి శ్యావదంతుడు అనుపనీతుడుబ్రహ్మచారి విధురుడు ఈమొదలగువారికి ఫలప్రదానములీయగూడదు-

అధ్యయనము.

శిక్షావ్యాకరణాదిఅంగయుక్తముగ నభ్యసించిన యధ్యయనమునకే సాంగాధ్యయనమని వ్యవహారముగాని పదక్రమజటాదులుమాత్రమే జదివినయెడల సాంగాధ్యయనమనియనుట శాస్త్రనిషిద్ధము.

స్థాలీపాకము.

ప్రతిపత్స్థాలీపాకమునందు యజమాని లేపప్రాశనము చేయవలయును. పత్ని లేపప్రాశనము జేయగూడదు. ఆగ్రయణస్థాలీపాకమున చరువు చేయగా మిగిలిన నూతనతండులముల నోటిలో బోసుకొని నవలి మ్రింగవలయునే గాని చరువును భక్షించగూడదు- ఇది యాపస్తంబఋషి యభిప్రాయము-

ఆశీర్వచనము-

ఆశీర్వచనకాలమున ఆయాకర్మానుగుణ్యములగు మంత్రములను అనగా వివాహమునకు "అయమగ్నిర్గృహపతిః" మొదలగునవియు ఉపనయనమున "అగ్నిరాయుష్మాన్, త్వయి మేధాం" మొదలగునవియు, గర్భాధానమున ""నేష్టఃపత్నీం" మొదలగు మంత్రములును వచించుచు ఆశీర్వచనము జేయవలయును- వికృతులగు జటఘనాదులచే నాశీర్వదించుట యప్రశస్తము.

దీక్షాగృహభోజనము.

యజమాని తనయొక్క పితృదేవతలను నాందీశ్రాద్ధమున ఆవాహనము చేసియే కన్యాదానము చేయుచున్నాడు గనుక యజమాని తన వైశ్వదేవస్థాలీపాకాదుల గృహ్యాగ్నియందు నిరాక్షేపణగా జేసుకొనవచ్చును గాని తదితరులా గృహమున వైశ్వదేవము పితృయజ్ఞము మొదలగునవి చేయగూడదు- కొందఱు ప్రకృతానుపయుక్తములగు సంస్కృతశ్లోకఖండముల పామరసమీపమున బలుకుచు స్వాచరితంబే సదాచారంబను నట్లు వచింపుచుందురు- యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానార్హుడగు మనుజుడు ధర్మశాస్త్రానుసారముగ నడచుట శ్రేయము.

సాంకర్యము.

ఆశ్రమసాంకర్య మతసాంకర్య జాతిసాంకర్యరహితులై యుట్టివారలుపొందుచున్న నిర్దిష్టపథానుసారముగ సంచరించుటయే శ్రేయము. శాస్త్రమర్యాదాతిరేకులగువారలవెంటబెట్టుకొని ఎల్లకాలము ధనార్జనాపరులయి విప్రులచేనొసర్పబడు వర్ణాశ్రమాదిధర్మపరిత్యాగంబున కంగీకరించినవారలకొకింతయేని సద్బోధలుచేయక సంచరించెడి ఇప్పటిపీఠాధిపతుల బహూకరించుటశాస్త్రవిరుద్ధమనగా శాస్త్రనిషిద్ధాచారముల దామాచరించుచున్నవారలు [illegible] గురువులయినను నింద్యులగుచున్నారు. అట్టినింద్యులసత్కరించుటయు దూష్యము.

గుర్వారాధనము.

బంధుయాజనపరులందరు తమతమశక్తికొలది గురుకృతజ్ఞతాసూచనార్థము భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రతిసంవత్సరము కార్తీకశుద్ధనవమిదినమున గుర్వారాధనము విధిగా జరుపవలయును-

సంధ్యావందనము

తత్తత్కాలసంప్రాప్తనియమములతో శుచిర్భూతులై ముఖ్యకాలమున అర్ఘ్యప్రదానము దనుకఐనను సంధ్యావందనమాచరించవలయును అట్టికాలమున జలంబుదొరకనియెడల మానసికాచమనముచేసి సంధ్యనుఆరంభించి ధూళిచేత అర్ఘ్యప్రదానమాచరింపవలయును

అవశ్యకర్తవ్యము-

విధ్యుక్తములగుఅంగములకు లోపముసంభవించినను యథాశక్తిగత తత్తత్కాలప్రాప్తములగు నియమములతో ఆయాకర్మలనా

చరింపవలయునే గాని వర్జించగూడదు-వర్జించుట శాస్త్రనిందితము-

బ్రహ్మవిషయము-

ఆయాకర్మ చేయించుబ్రహ్మ, చేయుంచుకర్త సమాప్తినొందక మును బ్రహ్మాసనమునుండి (మాటిమాటికి) లేచుచుండగూడదు-

పద్ధతిముఖ్యాభిప్రాయము-

జ్ఞానప్రాధాన్యులౌ నియోగమతస్థులందఱు విధివిహితములగు గర్భాధానాదిఅప్తోర్యామపర్యంతచత్వారింశత్సంస్కారములబహిరంగ సాధనములగాను దయాక్షాంతి అనసూయశౌచ అనాయాసమాంగళ్య అకార్పణ్యఅస్పృహా కృతయత్నసంస్కారములనంతరంగసాధనములగాను గ్రహించియున్నారు- ఇదియేశాస్త్రసమ్మతము- కొందఱు కామప్రాధాన్యసంకల్పులై శాస్త్రనిశ్చితార్థమునుమరచి దయాదులబహిరంగసాధనములగాను గర్భాధానాదిసంస్కారముల అంతరంగసాధనములగాను గ్రహించుచున్నారు- ఇదిశాస్త్రనిందితము- ప్రథములుజ్ఞానప్రాధాన్యులనియు, నియోగమతస్థులనియు, వేదాంతులనియు, ఔపనిషన్మతస్థులనియు, శాస్త్రములయందు పర్యాయపదములచే గ్రహింపబడియున్నవారు- ద్వితీయులు కర్మప్రాధాన్యులనియు, భాట్టశిష్యులనియు, వేదవాదమతస్థులనియు, పూర్వమీమాంసకులనియు శాస్త్రములయందు వ్యవహరింపబడియున్నారు- ప్రథములయందు నియోగమతస్థులును, ద్వితీయులయందు తత్ప్రతిపక్షులును చేరుచున్నారు- ఇదికర్మాచరణానుబంధము-

గురుతస్త్రయసభ్యపూజాప్రకరణానుబంధము- 20 పేజి 16 లైను-

౧ నూతనవధూగృహప్రవేశము ౨ నూతనగృహప్రవేశము

శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి పరిశిష్టము-

హోమము	౮ ఆగ్నేయవ్రతోత్సర్జనము
౪ ప్రతిష్ఠ	౯ వైశ్వదేవవ్రతోత్సర్జనము
ప్రతిష్ఠలు	౧౦ ఆగ్రయణస్థాలీపాకము
ప్రాజాపత్యవ్రతోత్సర్జనము	౧౧ అత్తరాధ్యాసము
సౌమ్యవ్రతోత్సర్జనము	

ఈపయ్యిన ఉదహరించిన కర్మలయందు అంతమున-

ప్రథమ తాంబూలము కలాద్వయం రూ౦-౨-౦

ద్వితీయ తాంబూలము కలాచతుష్టయం రూ౦-౪-౦

తృతీయ తాంబూలము కలాద్వయం రూ౦-౨-౦

సర్పబలి	౪ అశ్వత్థప్రతిష్ఠ
ఈశానబలి	౫ తటాకప్రతిష్ఠ
౩ శామ్యవృషోత్సర్జనము	

ఈకర్మలయందు.

ప్రథమ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

ద్వితీయ తాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦

తృతీయ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

మృత్తికాస్నానాదియుక్త సర్వప్రాయశ్చిత్తమున-

ప్రథమ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

ద్వితీయ తాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦

తృతీయ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

నైమిత్తికములు నియమావళియందు దనుదాహృతములగు సకలకర్మలయందు గర్భాధానాదిద్వాదశసంస్కారములకు చె

౭. [illegible] [illegible]

ప్రాపశ్చారము [illegible] స్త్రీలయందును. ఇది గురువు [illegible] [illegible]రణానుబంధము.

శ్రాద్ధ ప్రకరణానుబంధము, ౨౨ పేజీ ౧౦ పంక్తి [illegible] దేవకార్యము, అనవకాశము, వీటిని [illegible] [illegible] [illegible] చేయుట శాస్త్రవిరుద్ధము.

అసురులు బహిష్కరణము చేయువారలు గోత్ర స్థానములయందు [illegible] ఆసురీ సంపత్తియే ప్రధానము. వేదవాదరతులను శ్రాద్ధ సమయమున సందర్శింపజనదు. వీరితో సంభాషించుటయు కూడదు.

బహిష్కృత సంస్కరణపద

N.B. పట్టె వ్రాయుటయు, భిదో[illegible]ర్ధ్వపుండ్రము, తలవెంట్రుకల కత్తిరించుటయు, శ్మశ్రుధారణయు, నీలవస్త్రధారణయు, అసుర యాజనయు. వీటిని పరిత్యజించినవారలను పద్ధతియందు ప్రవేశపెట్టుకొనవలయును అసూయ లేక అజ్ఞానముచే సంచరించువారలకు విషయములను బోధించి, అంగీకరించినయెడల స్వమతమునందు ప్రవేశపెట్టుకొనవలయును.

ఇట్లు,

౨౫-౧౧-౦౦x
[illegible]కాం పూర్ప.

శ్రీదీక్షితప్రశిష్యుడు,
యస్. కె. శర్మ.

